

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Ҳошимова Гулшан Гадойбоевна дар мавзӯи “Имконоти педагогии рушди лаёқатмандии хонандагони синфҳои ибтидои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон”, ки барои дарёғти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) пешниҳод шудааст.

Яке аз муаммоҳои мубрами раванди таҳсилот дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ошкор намудан ва инкишоф додани лаёқатмандии хонандагон, омӯзиши шароит ва омилҳои барои рушди қобилияти зеҳниву эҷодии таълимгирандагон мусоидаткунанда ба шумор меравад. Аз ин лиҳоз, муассисаҳои таълимиро зарур аст, ки рушди созгори низоми амалиёти таълимии универсалиро дар таркиби амалҳои маърифатӣ ва коммуникативии бачагони боистеъдод ва лаёқатманд таъмин намоянд.

Бинобар ин, диссертатсияи Ҳошимова Гулшан Гадойбоевна дар мавзӯи зикргашта яке аз масъалаҳои ҳалталаби илмҳои педагогӣ ба шумор меравад. Муайян намудани хусусиятҳо ва моҳияти мағҳуми «лаёқатмандии бачагон», коркарди асосҳои мундариҷавӣ-технологии рушди лаёқатмандии хонандагони хурдсол, ошкор намудани шароити педагогӣ ва тарнифи озмоиш санҷидани самарабахшии имконияти педагогии амалисозии технологияи имконоти педагогии рушди лаёқатмандии хонандагони синфҳои ибтидой вазифаҳои асосии таҳқиқот қарор гирифтааст.

Ҷабҳаи дигари мубрамияти мавзӯи таҳқиқашта ин зарурати бартарафнамоии ихтилофот миёни талаботи имрӯзаи низоми таҳсилоти ҷумҳурӣ барои ташаккули шаҳсияти пешрафта ва хонандагони фаъолу эҷодкор, омодагии онҳо ба ҳаёту меҳнат ва мавҷуд набудани методикаҳои мувоғиқ барои ошконамоӣ ва рушди бомуваффақияти лаёқатмандии хонандагони хурдсол ба шумор меравад.

Вобаста ба мубрамияти мавзӯи диссертатсия фарзияи таҳқиқотии муносиб пеш гузошта шудааст, ки он барои рушди лаёқатмандии хонандагони синфҳои ибтидой шарти зайлро мувоғиқ мегузорад:

самарабахшии рушди лаёқатмандии хонандагони хурдсол дар низоми таҳсилоти Ҷумхурии Тоҷикистон таъмин мегардад, агар имконоти педагогӣ барои муқаррар намудани меъёрҳо ва нишондиҳандаҳои рушди лаёқатмандӣ коркард шуда, технологияи педагогии инкишофи онҳо муайян гардад, бунёди амсила ва воситаҳои инкишофи онҳо дар заминаи ба раванди таълим ворид намудани супоришҳои маҳсуси таълимии мувоғиқро, ки хусусиятҳои рушди хонандагонро дар назар дорад, кори маҳсуси педагогӣ бо омӯзгорон, роҳбарони синфҳо барои корбари бо бачагони лаёқатманд ташкил карда шаванд, кори мунтазами педагогӣ бо волидайни хонандагон бо мақсади фароҳам овардани шароити зарурӣ барои инкишофи бомуваффақияти онҳо роҳандозӣ карда, анҷом дода шавад.

Дар коркарди диссертатсия таҳлили адабиёти фалсафӣ, психологӣ ва педагогӣ анҷом дода шуда, моҳияти мағҳуми «лаёқатмандӣ» аз ҷиҳати назариявӣ таҳқиқ гардида, ҷиҳатҳои хоси он муайян карда шудаанд.

Аз ҷониби таҳқиқгар методикаи ташхиси лаёқатмандии хонандагони хурдсол коркард ва дар мактаб-гимназияҳои №1, №4, №24 - и шаҳри Хуҷанд ва муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии нохияҳои Деваштич ва Б.Фафуров аз санчиш гузаронида, муайян карда шудааст, ки дар ҳар як хонандаи хурдсол тамоми нишондиҳандаи лаёқатмандӣ вучуд доранд, аммо сатҳи инкишофи онҳо дар хонандагон гуногун аст. Самаранокии методикаи мазкур дар марҳалаи ташаккулдиҳандаи озмоиш исбот гардидааст. Дар ин бобат натиҷаҳои ба даст овардашуда низ гувоҳӣ медиҳанд, ки дар диаграммаҳои боби дувуми диссертатсия динамикаи афзудани ҳар яке аз нишондиҳандаҳои лаёқатмандӣ ба назар мерасад. Ҳамчунин, инкишофи сатҳи лаёқатмандии хонандагони хурдсол дар марҳалаҳои озмоишҳои тасдиқунанда ва ташаккулдиҳанда муайян карда шуда, дар ҷадвалу диаграммаҳо дакик инъикос гардидаанд, ки мазмуну мундариҷаи диссертатсияро возеху ғанитар ифода менамоянд.

Дар автореферат муқаддима ва бобҳои диссертатсия муҳтасаран оварда шуда, нуқтаи назари худро муаллиф дар хулосаҳо иброз дошта, тавсияҳо

пешниҳод намудааст.

Боис ба зикр аст, ки мундариҷаи асосии диссертатсия дар 26 мақолаҳои илмии муаллиф вобаста ба мавзӯи таҳқиқот, аз ҷумла 6 адади он дар нашрияҳои бонуфузи тақризшавандай КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 20 мақолаҳои илмӣ дар нашрияҳои маводҳои конференсияҳои ҷумҳуриявию байналмилалӣ ва маҷмӯаи мақолаҳои илмӣ – методӣ инъикос гардидаанд.

Диссертатсияи Ҳошимова Гулшан Гадойбоевна дар мавзӯи “Имконоти педагогии рушди лаёкатмандии хонандагони синфҳои ибтидоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон” ба талаботҳои таълиф ва таҳияи рисолаҳои номзадӣ ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори унвони номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) мебошад.

Муқарриз: номзади илмҳои педагогӣ,
дотсенти кафедраи забони давлатӣ ва
чомеашиносии Донишкадаи политехникии
Донишгоҳи техникии Тоҷикистон
ба номи М.Осими дар шаҳри Хучанд
03.09.2021с.

Темирова X.I.

Маълумот барои тамос: 735025. Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.Хучанд,
к.А.Ҳакимов 24 “а” Телефон: 92.836.41.83 E-mail @.ru...temurova 261

Имзои Темироваро тасдиқ менамоям.
Сардори ШК ва КМ Донишкадаи
политехникии Донишгоҳи техникии
Тоҷикистон ба номи М.Осими дар
шаҳри Хучанд

Якубова M.